

Posudek bakalářské práce Marie Malé, Sestry Honzákové: rodinné zázemí prvních
univerzitních studentek

Bakalářská práce Marie Malé se věnuje dějinám žen a problematice jejich emancipace v oblasti jejich přístupu ke vzdělání a ke kvalifikovaným profesím. Autorka využila zejména nepublikovaného rukopisu pamětí jedné ze sester Honzákových - Albíny. Její svědectví konfrontovala s dalšími archivními i tištěnými prameny a metodologicky využila poměrně široký okruh domácí odborné literatury. Rozvržení celé práce i jednotlivých kapitol sleduje chronologicky jednotlivé životní etapy sester Honzákových tak, jak je zpravidla nabízejí vzpomínky i autobiografie. Práce využívá vzhledem k rozsahu bakalářské práce pouze část rukopisu věnovanou dětství a mládí obou sester a záměrně se opírá jen o jednu z jeho dochovaných verzí.

Snaha analyzovat především předpoklady a kořeny životních postojů sester Honzákových, které se utvářely v dětství a mládí pod vlivem rodičů, je logická a má oporu i v nejčastěji využívaném pramenu. Při práci se vzpomínkami a autobiografiemi je ovšem důležité sledovat nejen jejich obsah, ale také okolnosti vzniku. Nejde při tom jen o časové zařazení a bezprostřední impuls, který vedl k jejich sepsání. Ve vzpomínkách se promítá celá životní zkušenost a jejím prostřednictvím se posuzují i vzpomínky na dětství, chování rodičů ap.

K přednostem práce patří snaha autorky zařadit individuální zkušenosti Adély Honzákové do dobového kontextu komparací s dalšími vzpomínkami jejích vrstevnic, které ve srovnatelných sociálních podmínkách řešily obdobné životní problémy jako ona sama. Tento

postup je velmi efektivní, přináší ovšem některá úskalí, na která narazili i mnozí další odborníci. Problém souvisí s tím, že individuální svědectví se zobecňuje prostřednictvím jiného subjektivního svědectví. V této souvislosti chci autorku upozornit na jiné nepublikované paměti - na vzpomínky Ludmily Matiegové (uložená v Archivu Národního muzea v Praze), které by pro ni mohly být při dalším zpracování tématu velmi užitečné. Do budoucna doporučuji rozšířit nejen pramennou základnu, ale také studium odborné literatury (zejména o zahraniční tituly). Vzhledem k tomu, že se jedná o práci bakalářskou, nejde o výtku, ale jen o doporučení.

Práce má řadu nesporných předností. Je původní, sleduje závažné téma, má logickou stavbu a v neposlední řadě patří k jejím přednostem i dobrá jazyková úroveň a formální zpracování. Práce splňuje požadavky kladené na bakalářské práce, a proto doporučuji, aby autorka po její úspěšné obhajobě získala příslušný titul.

Marie Masopustová

V Praze 6. září 2006

Pavla Vošahlíková

PhDr. Pavla Vošahlíková, DrSc.